

OBSAH

PŘEDMLUVA	3
ÚVODEM K DRUHÉMU VYDÁNÍ	5
ÚVODEM K TŘETÍMU A ČTVRTÉMU VYDÁNÍ	6
I. OBECNĚ O POHLAVNÍM ŽIVOTĚ ČLOVĚKA	9
1. Základní pojmy	9
Pohlavní pud — Pohlavní orgány — Pohlavní hormony — Formy vztahů — Vlivy prostředí	
2. Působení vlivů zevního prostředí na pohlavní život	11
Podnebí — Roční období — Výživa — Celková životospráva — Společenské vlivy — Vztah k práci — Vztah k druhým lidem	
3. Vývoj lidské společnosti a pohlavní život	13
Prvobytně pospolná společnost — Skupinové manželství — Matriarchát — Párová rodina — Patriarchát — Otrokářská společnost — Monogamie — Uplatnění citového života — Feudalismus — Monogamie v buržoasní společnosti — Hmotné zájmy při uzavírání buržoasních manželství — Výjimečné manželské vztahy za kapitalismu — Prostituce — Rozklad buržoasní rodiny — Nesprávné teorie o zániku monogamie — Socialismus, podmínka dalšího vývoje rodiny — Monogamie za socialismu — Vliv socialistické morálky	
4. Smysl pohlavní výchovy	20
Názory v buržoasní společnosti — Kritika pohlavní výchovy — Význam konkrétních informací — Zapojení do celkové výchovy — Úkoly pohlavní výchovy	
II. POHLAVNÍ PUD, POHLAVNÍ ORGÁNY A ROZMNOŽOVÁNÍ	24
1. Pohlavní pud a rozmnožování	24
Vrozené nepodmíněné reflexy — Pohlavní pud — Podmíněné reflexy — První signální soustava — Podmíněné reflexy a pohlavní pud — Pohlavní pud a rozmnožování — Rozmnožování a jeho formy — Význam pohlavního rozmnožování	
2. Pohlavní pud u člověka	27
Smyslové podněty — Člověk a prostředí — Citový doprovod — Druhá signální soustava — Hormonální vlivy — Usměrnování pohlavního pudu u člověka	
3. Pohlavní orgány	29
Mužské pohlavní ústrojí — Varle — Nadvarle — Chámovod — Sourek — Předstojná žláza — Pohlavní úd — Ženské pohlavní ústrojí — Vaječník — Vejco-	

vod — Děloha — Pochva — Lůno — Vývoj pohlavních orgánů — Vývoj pohlavních žláz — Vývoj zevního pohlavního ústrojí — Vývojové poruchy

III. DĚTSTVÍ	38
1. Předškolní věk	38
Výchova podmiňuje chování dítěte — Vliv rodinného prostředí — Citový vývoj — Chování rodičů — Vliv rodinného rozvratu — Jedináček, sourozenci — Rozdílność výchovy podle pohlaví — První otázky — Způsob odpovědí — Nedostatek poučení	
2. Od prvních školních let do doby dospívání	43
Bohatost nových poznatků — Působení kolektivního života — Ústup pohlavní problematiky — Výchovná spolupráce rodiny	
3. První projevy pohlavnosti před dobou dospívání	45
Erekece u malých chlapců — Vystavování nahoty — Stud — Hraní s pohlavními orgány — Výchovná opatření — Chování rodičů — Výchovný dohled — Cíl výchovných opatření	
IV. DOSPÍVÁNÍ	50
1. Předpubertální období	51
Přípravné pochody v organismu — Působení školy — Duševní vývoj — Snaha po samostatnosti — Kritičnosť — Vyhledávání společnosti — Snaha o uplatnění — Kolektivistický postoj — Romantičnost	
2. Tělesné projevy pohlavního dospívání	53
Prvotní pohlavní znaky — Změny ve varleti — Tvorba mužského hormonu — Tvorba spermií — Mužské semeno — Změny v ženských pohlavních orgánech — Ovulace — Ženské hormony — Menstruace — Druhotné pohlavní znaky — Tvar těla — Ochlupení — Prsní žlázy — Hlas — Poruchy dospívání	
3. Důsledky pohlavního dospívání a probuzení pohlavního života	58
Náhly nástup tělesných změn — Příznivý vliv koedukace a výchovy v kolektivu — Reakce na objevení menstruace a poluci — Onanie — Strach z následků — Výchovné možnosti	
4. Typické projevy v chování dospívající mládeže	62
Za kapitalismu — V socialismu — Intelektuální vyspělost — Uvědomělost — Morální zásady — Sebevědomí — Prohloubení citového života — Snaha po samostatnosti — Kritika a sebekritika — Přestavba školy tvoří nové podmínky	
5. Vývoj vztahů mezi mužem a ženou	69
Představy o partnerovi — Společenské vlivy — Dvoji morálka buržoasní společnosti — Socialistická společnost a vztahy mezi mužem a ženou — Význam osvobození ženy — Možnost ženy používat svých práv — Vliv přežívající morálky	

6. Nebezpečí předčasného zahájení pohlavních vztahů	73
Nerovnoměrnost dospívání — Pohlavní zdrženlivost — Přátelské vztahy — Neodpovědnost a její následky — Nežádoucí těhotenství — Pohlavní choroby — Jejich prevence — Syfilis — Kapavka — Měkký vřed — Boj proti pohlavním chorobám	
7. Úchylné jevy v pohlavním životě	76
8. Hygiena dospívání	78
Celková hygiena a životospráva — Pohlavní hygiena — U chlapců — U dívek — Hygiena při menstruaci — Vložky — Životospráva při menstruaci	
9. Přehled výchovných zásad pro dobu dospívání	81
Samotáři — Vztah ke kolektivu — Vztah k práci — Kultura — Snaha o sebevýchovu — Pohlavní výchova — V prepubertě — V adolescenci	
V. DOSPĚLOST	84
1. Manželství a rodina	84
Poznání partnera ještě před manželstvím — Láska a zamilovanost — Znaky lásky — Manželství — Kritika a sebekritika — Hlavní úkol rodiny - výchova dětí — Pomoc ženě při plnění mateřských povinností — Přežitky v poměru manželů — Žárlivost — Rozvod — Příčiny rozvodů	
2. Pohlavní styk a jeho následky	89
Význam citového doprovodu — Poruchy pohlavní — Častost styků, zdrženlivost — Oplodnění — Dvojčata — Těhotenství — Porod — Umělé zábrany oplodnění — Potrat	
VI. ZÁVĚR	95
Rozdělení úkolů	95
Rodičům — Učitelům a vedoucím mládeže — Odpovědnost — Lékařské besedy — Řešení konkrétních situací	
LITERATURA	101

Ed. 80.708

MUDr. K. Nedoma, MUDr. V. Barták, MUDr. V. Dobiáš, doc. PhDr. L. Šulc

POHLAVNÍ ŽIVOT A VÝCHOVA K MANŽELSTVÍ A RODIČOVSTVÍ

Vydalo Státní zdravotnické nakladatelství, n. p., Praha 1, Malostranské nám. 28
— Šéfredaktor nakladatelství: Doc. MUDr. Zdeněk Macek — Odpovědný redaktor:
V. Serbusová — Technický redaktor: Oldřich Neubert — Korektor: Helena
Traplová — K sazbě: 28. 7. 1959 — K tisku: 11. 1. 1960 — D-606512 — Vyšlo:
v únoru 1960 — Vydání: 4. doplněné — Náklad: 35.000 výtisků — Stran: 104 —
Vyobrazení: 3 — PAP: 3,25 — AA: 6,73 — VA: 7,00 — Vytiskl a knihařsky
zpracoval Knihitisk, n. p., závod 3, Praha 2, Jungmannova 15 ze sazby písmem
borgis Public, na papíru 5153, 61×86, 80 g — 301 08/31 — 49848/56-D/1 — 1174 — 5%

Cena kart. výtisku Kčs 4,70

56/III - 7